

Amerikan täti kokosi serkut yhteen

Takarivissä vas. Tuula Frisk, Ahti Mäkinen, Jarmo Jylhä (sukus.pj), Kari Jylhä, Timo Mäkinen, Janne Frisk ja Ulla Kettunen. Istumassa Jarmo Jylhä, Linnea Werner (Michigan USA) ja Aura Jylhä-Vuorio.

Linnea ja Kenneth Ruotsin puolella Göteborgissa seurassaan Jorma ja Päivi Nieminen.

Anna Juhontytär Teerikankaan ja Taneli Ollinpoika Penttilän (entinen Kentala) jälkipolvessa on paljon lahjakkaita taiteilijoita. Heidän jälkeläisiään ovat mm. Tapperin veljekset, Kreeta Haapasalo, Irma Rewell (s. Kentala), Tapio Wirkkala, Kylli-täti (Kylli Koski) sekä Jylhän sukuhaara. Jälkimmäisen nimekäs edustaja oli mm. Konsta Jylhä, joka teki tunnetuksi myös suvun kotipitäjää Kaustista, jossa mm. Jylhän kylä sijaitsee. Kaustiselta muutti Karstulaan mm. Heikki Jylhä, joka sittemmin matkusti vaimonsa Alman kanssa Amerikkaan. Kahdesti siellä asuttuaan, he palasivat pysyvästi Suomeen. Paluutunnelmista kertoo mm. vanhimman pojan Heikin (Otto Henrik) tarina Karstulan Seudun Joulu lehdessä vuonna 1966, ja Amerikan ajoista lukuisat runot sekä kuuluisa ja suosittu nuorten seikkailukirja Delawaren pojat.

Heikki elätti itsensä kirjailijana ja toimittajana; muilla lapsilla oli ns. porvarilliset ammatit, mutta kaikki he harrastivat vapaa-aikanaan yhtä tai useampaa taidelajia: kuorolaulua (kaikki) ja kirjoittamista - erityisesti runoja (kaikki), soittamista (mm. Elvi kannelta ja Paavo kitaraa ja mandoliinia), runojen lausuntaa (jossa Elli oli erityisen hyvä) sekä kaikenlaisten tarinoiden ja muistelusten kerrontaa. Sisarukset kirjoittivat paljon myös kirjeitä toisilleen, ja jotkut jatkoivat kirjeiden kirjoittamista myös sisarustensa lasten ja lastenlasten kanssa (Elli ja Ville). Kirjeenvaihto kuvastaa myös sitä, että sisarukset olivat hyvin lapsirakkaita ja esim. unilaulut ja unirunot ovat jääneet elävästi mieleen ja perinteeseen. Piirtäminen ja maalaaminen ja puutöiden koristelukin (itse tehtyjen) sujui, ainoastaan Elli tunnusti, että "minä en osaa piirtää muuta kuin jäniksen" (sitä tunnetumpi oli sisarusten serkku Kylli-täti). Myös lapsenlapset ja lastenlastenlapset harrastavat ja harrastivat kulttuurin viljelyä. Niin hengen kuin ruumiin ravitseminen oli seurausta syvästä elämän kunnioituksesta, esimerkkinä jälkimmäisistä terveelliset ruokatottumukset yrtteineen (Elvi ja Hilja) kuin myös erilaiset urheiluharrastukset palkintoineen (mm. Elvin Etelä-Hämeen mestaruus hiihdossa ja Paavon nyrkkeilypokaalit). Joukkoon on kuulunut monilahjakkuuksia, jotka taitavat niin kirjoittamisen, piirtämisen kuin soittamisenkin, mutta lähes jokaisella on jokin erityistaito ja tarve toteuttaa itseään siinä. Osa Heikki Jylhän lapsista ja lapsenlapsista on elättänyt itsensä taiteella, muille se on ollut sivuammatti tai harrastus.

"Summassa vain kuin karstuset Ameriikkaan", oli Heikki Jylhän vuonna 1978 ilmestyneen näytelmäluonnoksen otsikkona Karstulan Seudun Joulu lehdessä. Heikin ja Alman lisäksi Amerikkaan menivät myös Heikin veljet August, Hermann ja Vihtori. Augustilla oli pieni tila Massachusettsissa ja Hermannilla farmi Michiganissa. Molemmat jäivät Amerikkaan "yöksi", kuten oli tapana nimittää sinne pysyvästi jääneitä. Näin teki mahdollisesti myös veli Vihtori. Hermannin pojan, Matin lapsista Linnea on pitänyt yhteyttä isänsä sukuun ja käynyt Suomessa tapaamassa pikkuserkkujaan.

Linnea Werner (e. Jylhä) teki ystävänsä Kenneth Walimaan kanssa yllätysvierailun Suomeen marras-joulukuun taitteessa 2007. Käyntiin lienee innoittanut hänen ystävänsä Kenneth, sillä Linnea oli edellisen kerran käynyt Suomessa kesällä 2006 lastensa ja lastenlastensa kanssa. Koska vierailu jäi tuolloin hyvin lyhyeksi, oli kaikilla silloin paikalla olleilla mielenkiintoa tavata Linneaa uudelleen. Tähän tapaamiseen kutsuttiin mukaan myös muita Linnean isän serkkujen lapsia, jotka ovat kiinnostuneita sukunsa vaiheista ja joilla oli mahdollisuus irrottautua tähän tapaamiseen itsenäisyyspäivän aattona. Linnea on kiinnostunut sukunsa historiasta ja erityisesti isänsä veljen Amerikan matkasta. Niinpä tilaisuuteen oli koottu materiaalia suvusta ja keskustelu pysyi tiiviisti suvun historian ja sen aikaansaannosten esittelyssä - johon kolmetuntinen tapaaminen tosin oli aivan turhan lyhyt. Mutta se riitti hyvin luomaan sitä yhteenkuuluvaisuutta ja välittämistä, joka on peräisin Karstulan kodista, ja jota serkkuset usein ihailen muistelevat. Välittämisen saattoi huomata aikoinaan syntymäpäivillä, joihin kaikki sisarukset kerääntyivät yhtä aikaa puheita pitämään ja omia runojaan lausumaan. Aivan erityisen tärkeäksi koettiin joulun aika - se oli perheelle yhteistä laulun juhlaa ja lämmintä yhdessäoloa! Tämä sama lämmin henki välittyi myös

serkkujen tapaamistilaisuudessa. Tapaamisen muistoksi otettiin yllä oleva "serkkukuva". Helsingin lisäksi Linnea ja Kenneth vierailivat ainakin Hyvinkäällä, Jokelassa, Lahdessa ja Keravalla.

Koska Kennethillä on sukulaisia Ruotsissa, kävivät Linnea ja Kenny myös siellä - Uppsalassa ja Göteborgissa. Tällä matkalla he tapasivat Linnean serkun, Villen tyttären Päivin ja hänen perhettään. Tunnelma oli myös siellä lämmin, kun Amerikan ja Ruotsin siirtolaiset tapasivat toisensa ensimmäistä kertaa. Tältä matkaltaan he palasivat vielä Espooseen muutamaksi päiväksi, jonka jälkeen matka jatkui takaisin Amerikkaan.

Linnea kertoi hauskan tarinan hänen ja Kennethin väliseen "yhteisestä taipaleesta". Ensimmäisen kerran he tapasivat jo synnytyslaitoksella, josta Kenny oli 10 päivää vanhempana lähdössä pois. Ilmeisesti silloinkin, v. 1927 syntyi suuria ikäluokkia, koska petipaikat olivat vähissä, ja niinpä pikku Linneakin jouduttiin majoittamaan joksikin aikaa samaan "häkkiin" Kennyn kanssa.

Koulutie kulki rinnakkaisluokkia käyden ja ripillekin päästiin samaan aikaan. Sitten seurasi n. 60 vuoden "hiljaisempi" jakso. Toki toisistaan tiedettiin, mutta ei juurikaan oltu tekemisissä ennen kuin puolisoitten hautajaiset yhdistivät nämä kaksi kehtokaveria uudelleen.

Serkusten perimätiedoista koostanut Tuula Frisk (valt.maisteri)